

2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSISSLUTAA

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliariinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans-Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronson, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq, Naleraq

Ulloq 24. marts 2022-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Imarisai

1. Aallaqqasiut	3
2.1 Illassitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummik saqqummiussineq.....	4
2.2 Illassitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisai	5
2.3 Aningaasaliissutnik allannguinissamik qinnuteqaateqarnissamut piumasaqaatit	5
2.4 Aningaasaliissutit iliuutsillu oqaasertaliussatigut aalajangersakkanik tunngavillit	6
2.5 Aningaasartuutnik isertitanillu nakkutilliineq.....	6
3. Naalakkersuisut 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut atingaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataat	7
3.1 Aningaasaliissuteqarnissamik suliassat amerlassusaat pillugit ataatsimiititaliap oqaaseqaatai	8
4. 2021-mi aningaasanut inatsit aamma 2021-mi illassitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut – kisitsisit pingarnerit aningaasaleeriaatsinullu agguataarinerit	9
4.1 Kisitsisit pingarnerit aningaasanngorlugit.....	9
4.2 Illassitut aningaasaliissutit (inatsisissatut siunnersummi § 1) – allannguutit oqartussaasunit assigiinngitsunit pingasunit akuersissutigineqartut	9
4.3 Naalakkersuisut oqaasertaliussamut innersuussillutik akuersissutigisaat	10
4.4 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartut	10
5. Oqaasertaliussanik allannguinerit (inatsisissatut siunnersuummi § 2).....	11
6. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap nalinginnaasumik oqaaseqaatai	11
6.1 Ataatsimut isigalugu	11
6.2 Sulisorisat pillugit paasissutissat.....	12
7. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummut oqaatigiumasai allat	12
7.1 Nalinginnaasumik oqaaseqaatit.....	12
7.2 CoVid-19-ip sunniutai annikillisinniarlugit ilassitut aningaasaliissuteqarnissamik suliat	12
8. 2021-mi aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut oqaaseqaatit	13
8.1 Tunngavik pingaarutilik	13
8.2 Ukioq aningaasanut inatsisip atuuffia	13
8.3 Pingaruteqartuunissaannik sillimaffigereerneqarsinnaasimannginnissaannillu inatsimmi piumasaqaat.....	14

8.4	Missingersuutinut sunniuteqannginnissaq aningaasaqarnermillu aqutsineq.....	14
8.5	Oqaasertaliussat	15
9.	Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kaammattuutai	15
	Kaammattuut nr. 1.....	15
	Kaammattuut nr. 2.....	16
	Kaammattuut nr. 3.....	16
	Kaammattuut nr. 4.....	16
10	Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai:	16
11.	Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inassuteqaatai	17

1. Aallaqqasiut

2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisumit Inatsisartut 2022-mi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarpoq (UPA22). Inatsisissatut siunnersuut siullermeerneqarami Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliaraa matumuunalu Inatsisartut inatsisissatut siunnersummik aappassaaneerinninnissaannut isumaliutissiissuteqarluni.

Nunatta karsiata naatsorsuutai, Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik aammalu missingersuutinut ingerlaavartumik malitseqartitsissutit ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit peqatigalugu tassaapput pisortat aningaasaqarnermik aqutsineranni naalakkersuinikkut tunngaviit pingaarutillit ilaat.

Ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisikkut Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata siusinnerusukkut aalajangigai kiisalu Naalakkersuisut oqaasertaliussat tunngavigalugit iliuusaat malittarisassatigut tunngavissinneqarput. Pingaartumik aningaasaliissutinut allannguutit Naalakkersuisunit akuerineqartut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisikkut Inatsisartunut ilaasortanit tamanillu aatsaat ataatsimoortumik takuneqarsinnaalersarput. Taamaattumik Naalakkersuisut allanngugaat taakku aningaasaqarnikkut annertuumik pingaaruteqarsinnaasut eqqortumik tunngaveqarluni pisimanersut nalilissallugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq – naggataatigullu Inatsisartut – suliassaqarput annikinngitsumik.

Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit Naalakkersuisunit ukiup siuliani tiguneqartut ilaat isumaliutissiissummi matumani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit paasissutissiissutigineqarput. Aalajangiinerit tamarmiusut Inatsisartut nittartagaanni <http://inatsisartut.gl-imi> Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangigaasa ataani pissariineqarsinnaapput.

Isumaliutissiissut ima aaqqissugaavoq:

Isumaliutissiissutip matuma immikkoortuani 2-mi missingersuutit pillugit inatsimmi aalajanger-sakkat aammalu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummik saqqummiussisar-nermut inatsisitigut tunngaviit ataatsimiititaliamit takussutissiissutigineqarput. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit Naalakkersuisunit saqqummiunneqartut immikkoortoq 3-mi paasissutissiissutigineqarput.

Aningaasanut inatsimmi 2021-mi angusassatut missingersuutigineqartumut sanilliullugu 2021-mi aalajangiinerit aningaasatigut kingunerisaat immikkoortoq 4-imti paasissutissiissutigineqarput.

Oqaasertaliussanik, aningaasanut inatsimmi sillimmatini 2021-mi allannguinerit kiisalu siunnersummut nalinginnaasumik oqaaseqaatit immikkoortoq 5, 6 aamma 7-imti misissorneqarlutillu naliliiffigineqarput.

Illassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinut matumani pineqartunut oqaaseqaatit immikkoortoq 8-mi sammineqarput.

Immikkoortoq 9-mi ataatsimiititaliaq inatsisissatut siunnersummut arlalinnik kaammattuuteqarpoq.

Immikkoortoq 10-mi ataatsimiititaliaq inatsisissatut siunnersummut nalinginnaasumik oqaaseqaateqarpoq kiisalu immikkoortoq 11-imti ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersummut inassuteqaatai nalunaarneqarlutik.

Inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut taama oqaaseqarluni Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq matumuuna isumaliutissiissuteqarpoq.

2. Illassutitut aningaasaliissutinut inatsit

2.1 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummik saqqummiussineq

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut kingusinnerpaamik ukiup aningaasanut inatsisip atuuifiata kingorna Inatsisartut ileqqusumik ataatsimiinnissaannut siullermut Inatsisartunut saqqummiuttassagaat. Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq aningaasaliissutaareersunut inatsit, Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliap aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap siusinnerusukkut aalajangigaannik aalajangersakkatigut tunngavissiisoq.

Aningaasaliissutaareersunut inatsisip pineqarnerata kingunerisaanik 2021-mi aningaasanut inatsit aamma 2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit katillutik aningaasaliissutit oqaasertaliussallu 2021-mi atuuttut suunerinik takussutissiisussaapput. Taamaalillutik aningaasaliissutit 2021-mi aningaasanut inatsimmi aamma 2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilaatinneqartut, taakkununngalu ilanngullugit sanaartugassanut tunngasuni suliassanut aningaasaliissutit, Nunatta Karsiata 2021-mi naatsorsuutaanut aamma 2021-mi Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pillugu Nassuiaammut tunngaviupput.

2.2 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisai

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisarpaa inatsisip ileqqussat naapertorlugit oqaasertaa, ukununnga tunngasunik nalinginnaasumik marlunnik paragrafeqartartoq:

- Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaasa isertitaasalu allannguutaat, (ilanngussaq 1), aamma
- Oqaasertaliussanut allannguutit kiisalu oqaasertaliussanut nassuaatit (ilanngussaq 2).

2.3 Aningaasaliissutinik allannguinissamik qinnuteqaateqarnissamut piumasqaatit

Missingersuusiornermut malittarisassami 2008-meersumi aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat tassaassasut:

- *pingaarutillit*, aamma
- aningaasanut inatsisissap suliarinerani *sillimaffigereerneqarsinnaasimanngitsunut* tunngasut.

Ulluinnarni periusiusartut naapertorlugit Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq Naalakkersuisut sinnerlugit aningaasaliissutit allanngortinneqarnissaannik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiussisarpoq. Pappialat atortussat nassiunneqartut kontonut pingarnernut, aningaasaliissutinik allanngortitsiffiginiarlugit qinnuteqaatigineqartunut, missingersuutinut

ilanngussanik imaqartussaapput. Missingersuutinut ilanngussat taakku allanik tapertaqartinneqaratic atuarneqarsinnaasariaqarpuit.

Taamaalilluni allannguutissatut qinnuteqaatigineqartup nassuiarnerata tunngavilersuutitaatalu suliap nalilersuiffiginissaanut naammattumik sukumiissuseqarnissaat pingaaruteqarpoq. Erseqqissarneqassaaq *allannguutip* *atingaasanut* *inatsimmi* *tunngavissaatitaasunut* *naleqqiullugu qanoq ittuunera pingarnerpaatinneqassammat.*

2.4 Aningaasaliissutit iliuutsillu oqaasertaliussatigut aalajangersakkanik tunngavillit
Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq:

"Inatsisartut Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliaata siunertanut aningaasartuutaasussat aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani siumut naatsorsuutigineqarsimanngitsut Inatsisartut sinnerlugit akuersissutigisinnaavai."

Aalajangersakkut tassuuna ilaatigut erseqqissarneqarpoq aningaasartuutit aningaasanut inatsimmi tunngavissaatitaasunit allaasut Aningasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq *sioqqutsisumik* akuersissuteqareersimatinnagu aningaasartuutigeqqusaanngitsut.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq:

"Inatsisartut Aningasaqarnermut Ataatsimiititaliaata aningaasartuutissatut akuersissutai ukiu-moortumik ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi, ukumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi tulliuttumi Inatsisartut ileqqusumik siullermeerlutik ataatsimiinneranni ogaluuserineqartussami, katersorneqassapput."

2.5 Aningaasartuutinik isertitanillu nakkutilliineq

Kommunit Namminersorlutillo Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersoq (missingersuusiornermut naatsorsuusiornermullu inatsit) naapertorlugu Kalaallit Nunaata aningasaqarnera pillugu ukiumoortumik nalunaarusiamik ataatsimik Inatsisartunut nassiuressaqq Naalakkersuisut taamaallaat pisussaaffigaat, tamannalu pissaaq upernaakkut ataatsimiinnermi. Nalunaarusiornermi ilaatigut siunertaavoq pisortat aningaasartuutaasa isertitaasalu ineriarornerannik ilisimatissuteqarnissaq ilaatigullu naalakkersuinikkut killiliussat aningaasanut inatsisikkut

(Inatsisartunit akuerineqartumik) ersersinneqartut eqqortinnejarnissaannik qulakkeerinninnissaq.

Tamatumalu saniatigut aningaasartuutinik Namminersorlutik Oqartussat kommunillu nakkutilliineranni inerniliussat pingarnerit pillugit Naalakkersuisut kingusinnerpaamik 1. september aamma 1. december Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut kiisalu Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsisassapput, tamannalu pillugu paasissutissanik Namminersorlutik Oqartussat internetimi nittartagaatigut tamanut saqqummiussillutik.

3. Naalakkersuisut 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataat

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap aningaasaleeriaatsit uku allanngortinneqarnissaat nalinginnaasumik sularisarpaa:

- *Ingerlatsinermut aningaasaliissutit*
- *tapiissutitut aningaasaliissutit, aamma*
- *sanaartornermut aningaasaliissutit.*

Taakku avataatigut soorunami ilaapput oqaasertaliussat suliassallu allat, pissutsit immikkut ittut pissutigalugit Naalakkersuisut atugassiinissaminni ataatsimiititaliamut akueritittariaqarsimasaat.

Aningaasanut inatsisip ukiuani 2021-mi aningaasaliissutinut sunniuteqartumik suliassat 50-iusimapput. Suliassat 45-t Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugit nassiunneqarput. Tamatuma saniatigut suliassat pingasut Naalakkersuisut namminneq sularaat, suliassaq ataaseq Inatsisartut sularaat kiisalu suliassaq ataaseq Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaata sularaa.

Suliassanit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiunneqartunit 40-t ataatsimiititaliamit akuerineqarput, suliassarlu ataaseq itigartinneqarluni. Tamatuma saniatigut suliassaq ataaseq Naalakkersuisunit tunuartinnejarpooq, suliassalli pingasut qinersinissap nalunaarutigineqarnera pissutigalugu suliarineqanngitsoorlutik. 2021-mi ukiunilu siuliini suliad Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit suliarineqartut amerlassusiat takussutissami ataaniittumi takuneqarsinnaavoq.

Ukioq	Suliassat amerlassusiat
2014	31
2015	22
2016	39
2017	46
2018	40
2019	34
2020	60
2021	45

Takussutissiami takuneqarsinnaasutut suliassat 2020-imi 65-init 2021-mut 45-nut ikileriarsimapput. Ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq takussutissiami takutinneqartut tassaammata suliassat Naalakkersuisunit nassiunneqartut amerlassusiat. Taama ineriartortoqarnera ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq, tassami Inatsisartut aningaasaqarnikkut pingaarnersiuinerat tassaasariaqarmat aningaasanut inatsisikkut ersersinneqartoq, taamaalillunilu ilassutitut aningaasaliissuteqarnerit qaqtigoortuusariaqarlutik.

Suliassat aalajangiiffigisassat 45-t tiguneqarnermik kingorna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani siullermi nalinginnaasumik suliarineqarsimapput. Taamaattorli 2021-mi suliassat arlallit nukinginnartuusimapput, taakkulu ataatsimiititaliamit piaernerpaamik suliarineqarput. Ataatsimiititaliali tunniussinissamut piffissaliussai ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut inussiarnersumik equmaffigeqquneqassapput, taamaalillunilu sulianik nukinginnartumik suliarinnittarneq qaqtigorsuaannaq pisariaqarluni.

3.1 Aningaasaliissuteqarnissamik suliassat amerlassusaat pillugit ataatsimiititaliap oqaaseqaatai

Ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassat amerlassusiisa ineriartornerat, suliassanik ikiliartorfusoq ataatsimiititaliap iluarisimaarpaa. Aningaasanut Inatsit Inatsisartut tamarmiullutik aningaasaqarnikkut tulleriaarinerannut ersiutaanera tunngavilersuutigineqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatigisaat qaqtiguinnaq pisassapput. Suliassat amerlassusaat suli ikiliartoqqinnerulissasut COVID-19-imik ajornartorsiuteqarfik sioqqullugu naligilissallugu ataatsimiititaliap kissaatigaa.

4. 2021-mi aningaasanut inatsit aamma 2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut – kisitsisit pingarnerit aningaasaleeriaatsinullu agguataarinerit

4.1 Kisitsisit pingarnerit aningaasanngorlugit

2021-mi aningaasanut inatsimmi aamma 2021-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummi kisitsisit pingarnerit aningaasanngorlugit takussutissiarineqarnerat inatsisissatut siunnersuutip matuma danskisuuni quppernerni 62 aamma 63-imikalaallisuuani lu quppernerni 72-imut 73-imut takuneqarsinnaapput, taakkulu innersuussutigineqarput.

2021-mi aningaasanut inatsimmi IST-mi amigartoorutissat 60,0 mio. kr.-inut missingerneqarput. Inatsisartut Aningasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata, Inatsisartut aamma Inatsisartut Suleriaasiannut Ataatsimiititaliap 2021-p ingerlanerani ilassutitut aningaasaliissutit katillugit arfinillit akueraat, taamaalilluni IST-mi inernerusussatut missingersuutit 149,1 mio. kr.-nik ajornerulersillugit. Taamaalillunilu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut ukiumut aningaasaqarfiusumut 2021-mut IST-mi 215,0 mio. kr.-nik amigartooruteqarfiuvoq.

2021-mi aningaasanut inatsimmi IS-imi amigartoorutissat 76,2 mio. kr.-inut missingerneqarput. IS-imi, taamaalillunilu aningaasaliissutit taarsigassarsianut tunngasut ilanngunnagit (T), taamaallaalli ingerlatsinermut sanaartukkanullu tunngasuni, inernerisassatut missingerneqartunut sanilliullugu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit akuerineqartut kingunerisaannik IS-imi inernerisassatut missingersuutit 149,1 mio. kr.-nik, IST-mi inernerup ajorseriaataatut annertutigisumik, ajorseriarput. Taamaalillunilu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuutip kinguneraa aningaasat ukiuanni 2021-mi IS-imi 225,2 mio. kr.-nik amigartooruteqarnissamik missingersuuteqarneq.

Matumani eqqaamasariaqarpoq angusassatut *missingersuutit* inaarutaasumillu *naatsorsuutitigut angusat* assigiinngimmata. 2021-mi inaarutaasumik naatsorsuutitigut angusat 2021-mi Nunatta Karsiata naatsorsuutaani, ukiakkut ataatsimiinnermi kingusinnerpaamik saqqummiunneqartussami, takuneqarsinnaapput.

4.2 Illassutitut aningaasaliissutit (inatsisissatut siunnersummi § 1) – allannguutit oqartussaasunit assigiinngitsunit pingasunit akuersissutigineqartut

Inatsisissatut siunnersummi ilaapput ilassutitut aningaasaliissutit ukunannaqakuersissutigineqartut:

- Naalakkersuisunit, oqaasertaliussanik innersuussinikkut

- Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
- Inatsisartunit/Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaannit

Aningaasaliissutit allannguutaat aalajangersimasut *Aningaasaliissutinut takussutissiami, inatsisatut siunnersuummi ilanngussaq 1-imi*, takuneqarsinnaapput. Allannguutit ataasiakkaat missingersuutinut ilanngussartaqarput, taakkunanilu allannguutit erseqqinnerusumik nassuiarneqarput. *Ilanngussaq 1-imi taamatullu missingersuutinut ilanngussani takuneqarsinnaassaaq* Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisulluunniit imaluunniit Inatsisartut/Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaat aningaasaliissutinik allannguisoqarnissaanik qanga akuersisimanersut suliarlu sorleq pineqarnersoq.

4.3 Naalakkersuisut oqaasertaliussamut innersuussillutik akuersissutigisaat

Oqaasertaliussat tunngavigalugit aningaasaliissutinik nuussinerit pingasut Naalakkersuisunit akuersissutigineqarput.

4.4 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartut

Ingerlatsinermut aningaasaliissutit

Ingerlatsinermut aningaasaliissutinik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 64,066 mio. kr.-inik nalillit 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput. (Missingersuutitigut ajorseriaat).

Tapiissutit aningaasaliissutit

Tapiissutit aningaasaliissutinik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 59,559 mio. kr.-inik nalillit 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput. (Missingersuutitigut ajorseriaat).

Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat

Inatsisitigut pisussaaffigalugu aningaasaliissutinut allannguutit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 0,0 kr.-inik sunniutillit 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerissutigineqarput. (Missingersuutinut sunniuteqanngilaq).

Sanaartugassanut aningaasaliissutit

Sanaartugassanut aningaasaliissutinik allannguinissamik qinnuteqaatit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 18,475 mio. kr.-inik nalillit 2021-mi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput (Missingersuutitigut ajorseriaat).

Isertitassatut aningaasaliissutit

Isertitassatut aningaasaliissutinik allannguinissamik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq 2021-imi ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 0,0 kr.-inik sunniuteqartussamik akuersissuteqarsimavoq. (Missingersuutinut sunniuteqanngilaq).

5. Oqaasertaliussanik allannguinerit (inatsisissatut siunnersuummi § 2)

Oqaasertaliussat nutaat oqaasertaliussanillu allannguinerit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartut 13-it inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarput. Taakku pisariaqarnera naapertorlugu immikkoortuni tullittuni ataatsimiititaliamit ilanngunneqarumaarput. Tamatuma saniatigut oqaasertaliussanik Naalakkersuisut namminneq akuersissuteqarsimapput, taakku annermik tassaallutik aningaasanut inatsimmi suliassaqarfimmut 10-89-imut oqaasertaliussaq nr. 1-imut tunngasut. Tamatumani annermik pineqarput Naalakkersuisut iluanni nuussinerit. Tamatumunnga Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq annertunerusumik oqaaseqaatisaqaqanngilaq.

6. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap nalinginnaasumik oqaaseqaatai

6.1 Ataatsimut isigalugu

Aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussat aammalu oqaasertaliussat, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kingusinnerusukkut akuersissutigineqartut 2021-milu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilanngunneqartut naapertorlugin kontot pingaernerit assigiinngitsut kiisalu sanaartornerup iluani suliassat akornanni nuussinissanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Nuussinissat akuersissutigineqarsimatillugit aningaasaliissutinik allanngortitsinerit pinerit tamaasa inatsisissatut siunnersuummi aningaasaliissutinut takussutissiap, *ilanngussaq 1-ip*, immikkoortortaani (kolonne) ilanngunneqartarput. Missingersuutinut ilanngussani nuussinernut tunngavilersuutit aammalu Naalakkersuisut ulloq akuersissutiginniffiat allassimassapput. Kiisalu oqaasertaliussat, nuussinissamut tunngaviliisusut pillugit paassisutissat nalunaarneqassapput.

6.2 Sulisorisat pillugit paasissutissat

Missingersuusiornermut malittarisassami 2008-meersumi immikkoortoq 5.2 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit innersuussutigineqassaaq, tassani sulisorisanut tunngatillugu paasissutissutigineqartussat pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaapput, taakkununngalu ilaapput akissarsiat qaffasissusianut agguataarineq aammalu kisitsisit qitiusut suut ilanngunneqartussaanersut.

7. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunner-suummut oqaatigiumasai allat

7.1 Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Aallaqqaasiutigalugu isumaliutissiissummi immikkoortoq 3 innersuussutigineqarpoq, tassani suliat amerlassusiat, qinnuteqaatinik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnerata inernerri naapertorlugit agguataakkamik nalunaarsorneqarsimallutik.

Aalajangiinerni arlalinni ilassutitut paasissutissanik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Taakku pisariaqarnera naapertorlugu aalajangiinerni ataasiakkaani aamma taaneqarput. Ataatsimiititaliap paasissutissanik ujartuinera suliassani isummernissaminik ataatsimiititaliap kinguartitsinerani imaluunniit akuersinerani pivoq. Kiisalu aalajangiinini Inatsisartut nittartagaanni uani pissarsiarineqarsinnaasut ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa: <http://inatsisartut.gl> Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangigai.

7.2 CoVid-19-ip sunniutai annikillisinniarlugit ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliat

COVID-19-imut tunngatillugu ikorsiissutissanut nutaanut aningaasaliissutinik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 2021-mi akuersissuteqarpoq. Taamaalillunilu ikorsiissutissatut nutaatut taakkuluunniit malitsigisaattut suliassat sisamat ataatsimiititaliamit 2021-mi suliarineqarput. Suliassat taakku tassaapput ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassat 21/926, 21/935, 21/941 aamma 21/957. Malugeqquneqarporli ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/941 akuersissutigineqanngimmat, inassuteqaatilli ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassami 21/957-ikkut akuerineqarlutik. Suliassani taakkunani aalajangiinerit aalajangiinerit allat assigalugit Inatsisartut nittartagaanni atuarneqarsinnaapput.

COVID-19-ip sunniutai annikillisinniarlugit iliuusissat aningaasanut inatsimmut ilassutitut aningaasaliissutissatut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut

nassiunneqarput. Taamaattumillu Inatsisartut tamarmiusut sinnerlugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq amingaasaliissuteqarpoq, tamannalu (ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassat allat assilugit) ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisisstatut siunnersuut una aqqutigalugu inatsisinngortinneqarpoq. Missingersuutit tamarmiusut pisortat aningaasaqarneranni tamarmiusuni ukiut sisamat ingerlaneranni oqimaaqatigiissinneqarnissaannik imaluunniit sinneqartoorfiumissaannik piumasaqaammik missingersuusiornermut inatsimmi § 2 imaqpaoq. Piumasaqaall tamanna inatsisikkut 2021-ip naanerata tungaanut atorunnaarsinneqarluartoq, tak. 2018-imi inatsimmik allannguineq (UKA 2018/192), Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap misilittagai naapertorlugit aningaasaqarnikkut nalinginnaasumik manna tikillugu ingerlatsinermi oqimaaqatigiissitsinissamik piumasaqaammik malinninnissamut Naalakkersuisut akimmisaartinneqarsimanngillat. Tamatuma peqatigisaanik erseqqissaatigineqassaaq missingersuusiornermut naatsorsuusiornermullu inatsit Inatsisartut 2021-mi ukiakkut ataatsimiinneranni allanngortinneqarmat, tamannali aningaasat ukiuanni 2022-mi aatsaat kinguneqassaaq, taamaattumillu isumaliutissiissummi matumani ilanngunneqanngilaq.

Kontoni assigiinngitsuni, COVID-19-imut tunngatillugu ikorsiissutinut tunngasuni, atuinerit ataatsimiititaliamit 2021-ip ingerlanerani apeqqutigineqartarput, pisariaqarneralu naapertorlugu taakku paasissutissiissutigineqarsimapput.

8. 2021-mi aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut oqaaseqaatit

Aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut 2021-p ingerlanerani ataatsimiititaliamut nassiunneqartunut ataatsimiititaliaq matuma kinguliani allassimasunik oqaaseqaateqassaaq. Aalajangiinerit ilaat taakku arlallit aningaasaliissutinik allannguinerit aalajangersimasut kisiisa pinnagit aammali maleduagassanik atuineq pillugu tunngaviusumik isigineqartariaqartunik aamma imaqarput.

8.1 Tunngavik pingaarutilik

Aningaasaliisarnermi tunngavik pingaaruteqartoq tassaavoq aningaasaliissutinut inatsimmi Inatsisartunit akuerineqartumi tunngavissiisoqarsimatinnagu Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuuteqaaqquaannginnerat. Sanaartornermut kontot eqqaassanngikkaanni aningaasaliissutit konto pingarnerit aqqutigalugit aningaasaliissutigineqartarput. Sanaartornermut kontoni aningaasaliissutit **sanaartugassanut ataasiakkaanut** aningaasaliissutigineqartarput.

8.2 Ukioq aningaasanut inatsisip atuuffia

Aningaasaliissutinut inatsit tassaavoq aningaasanut inatsit, ukiup aningaasaqarfiusup aallartinna sioqqullugu akuerineqartoq nunattalu karsiata missingersuutaanik imaqartoq. Alla tassaavoq ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit, aningaasanut inatsisip akuerineqarnerata kingorna aningaasaliissutit allannguutaannik imaqartoq.

Naalakkersuisut 2021-mi ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataat siulleq tassunga assersuutissaqqilluarpoq. Utoqqalinermi pensionisiat aamma siusinaartumik pensionisiat tunniunneqartartut 2020-mi naleqqussarnissaat pillugu inassuteqaatit suliarineqarnissaat Naalakkersuisut tamatumani qinnutigaat (ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 20/922). Suliassarli 2021-mi ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassami 21/925-mi aatsaat akuerineqarpoq, tassa aningaasat ukiuannut 2021-mut tunngammat.

8.3 Pingaaruteqartuunissaannik sillimaffigereerneqarsinnaasimannginnissaannillu inatsimmi piumasaqaat

Missingersuusiornermut malittarisassami aalajangersakkat, tassungalu ilanngullugu nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit aningaasaqarnikkut iliuusissanut *pingaarutilinnut* aammalu aningaasanut inatsisissap suliainerani *sillimaffigereerneqarsinnaasimanngitsunut* taamaallaat tunngasuunissaannik piumasaqaatip, eqquutsinneqarnissaannik erseqqissaanissaq nalinginnaasumik pisariaqartinneqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik inatsisissatut siunnersuutit pillugit siusinnerusukkut isumaliutissiissumminut atatillugu oqaatigisarpaa. Tassunga atatillugu ilaatigut ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/940 ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarpoq. Tamanna Naalakkersuisut qinnuteqaataannut atatillugu ataatsimiititaliamit 2021-mi aammaarluni apeqqutigineqarsimavoq. Tamannali siusinnerusumut sanilliullugu annikinnerujussuuvoq.

8.4 Missingersuutinut sunniuteqannginnissaq aningaasaqarnermillu aqutsineq

Ingerlatsiviup naammaginartumik aaqqissuunneqarsimanissa, tassungalu ilanngullugu Naalakkersuisoqarfiup pitsasumik sunniuteqarluartumillu aningaasaqarnikkut aqutsivigineqarnissa suliassaqarfinnut ataasiakkaanut akisussaasutut Naalakkersuisuusut qulak-kiigassaraat.

Missingersuutinik malitseqartitsinerup paasinarsisippagu atuinerussuteqarsinnaaneq aarlerinaateqartoq aningaasaliissutit eqqortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut pisariaqartunik iliuuseqartoqassaaq imaluunniit ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqartoqassalluni. Tassunga atatillugu ukiup ingerlanerani aningaasaliissuteqarfingeqaqqinnissamik qinnuteqaatit Naalakkersuisoqarfiup suliassaqarfiata iluani suliassaqarfinni allani sipaaruteqarnissamik siunnersummik ilaqtinnejassapput. Aningaasartuutit sillimaffigineqarsinnaasimanngitsut aningaasalersornissaannut ukiumut 7,5 mio. kr.-it konto pingaarningmi 20.11.50-imi, ingerlat-sinermut sillimmatinut tunngasumi, aningaasaliissutigineqartarpuit.

8.5 Oqaasertaliussat

Illassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit piareersarlugit suliarineqarnerannut atatillugu oqaasertaliussani attuumassuteqartuni piginnaatitsissutaasimasinnaasut Naalakkersuisunit eqqumaffigineqartarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq. Piginnaatitsissummik tunniussisoqareersimappat piginnaatitsissutigineqartullu iluani iliuuseqartoqarpuit ilassutitut aningaasaliissuteqartoqarnissaanik qinnuteqarnissaq pisariaqanngilaq. Missingersuusiornermut malittarisassaq ataatsimiititaliamit innersuussutigineqassaaq, taanna malillugu suliassani oqaasertaliussaq aqqutigalugu nuussinissamik akuersinissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarfianni suliassamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiussisoqassanngilaq.

9. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kaammattuutai

Siunnersuutip matuma Inatsisartunit siullermeerneqarnera tunngavigalugu Naalakkersuisunut ima **kaammattuuteqarnissaq** pissutissaqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq:

Kaammattuut nr. 1

Suliassat nukinginnartutut suliarineqartussatut qinnutigineqartut arlallit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit 2021-mi suliarineqarput. Pisunili arlalinni sooq nukinginnartumik suliarinninnissaq qinnutigineqarnersoq Naalakkersuisut tunngavilersorsimanngilaat. Illassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/936 (Tasiilami qulimiguulinnut nutaamik hangariliornissamut aningasanik atugassanngortitsineq) assersuutitut ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarpoq. Nukinginnartumik suliarinninnissamik qinnuteqaatit nassuiarluarnerunissaannik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

Kaammattuut nr. 2

Kaammattuut nr. 1-imut atatillugu ullunik arfineq marlunnik nalinginnaasumik piffissarititaasup avataatigut Naalakkersuisut suliassanik nassiussisarnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit arlaleriarluni nalaanneqartarpooq. Tamatuma ilaatigut nassataraa ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliami 21/941-imu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut uparuaanera (COVID-19-imut atatillugu ikorsiissutinik sivitsuineq aallarteqqinnissamullu ikorsiissutit). Ataatsimiititaliamit piffissaliunneqartunik Naalakkersuisut siunissami malinninnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Kaammattuut nr. 3

Missingersuusiornermut malittarisassap immikkoortua 4.2.3 naapertorlugu “*siumoortumik aningaasaliinertaqanngitsumik aningaasartuuteqartoqarsinnaanngilaq*”. Tamanna pisuni marlunni eqqortinneqarsimanngitsoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Tamatumani ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/948 (Naalakkersuisup allattaata aningaasarsiaqartinnera) kiisalu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/949 (Inatsisartunut immikkut ittumik qinersineq pillugu KNR-imut ilassutitut aningaasaliissuteqarneq) ataatsimiititaliamit innersuussutigineqarput. Tamanna tunngavigalugu suliassat ataatsimiititaliamit itigartinneqartariaqanngikkunik kinguartinneqartariaqarsimapput. Nutaanik inassuteqaateqartoqarnerata kiisalu ataatsimiititaliap apeqqutaanut akissuteqartoqarnerata kingorna ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliassaq 21/948 akuersissutigineqarpoq. Taamatuttaaq KNR pillugu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik suliami 21/966-mi inassuteqaatit nutaat ataatsimiititaliamit akuerineqarput. Suliassat taamaattut uteqqinneqannginnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Kaammattuut nr. 4

Aalajangiinermi ilaatut ataatsimiititaliaq ingerlaavartumik apeqquteqartarpooq. Tamanna ataatsimiititaliap qinnuteqaammik isummerfiginninnerani piumasaqaataasinnaavoq. Aammali ataatsimiititaliap qinnuteqaammik akuersineranut atatillugu suliap aalajangiiffigineqarnerata ilagisinnaallugu. Kingullertut taaneqartoq pineqarsimatillugu akissutit ullumikkornit sukkannerusumik saqqummiunneqartarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqassaaq.

10 Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai:

Aningaasaqarnermut Akilerartarnermullu Ataatsimiititaliaq allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

11. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap inassuteqaatai
Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inatsisissatut siunnersuut akuerineqqassasoq inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Hans-Peter Poulsen
Siulittaasoq

Jens-Frederik Nielsen
Siulittaasup tullia

Hans Aronsen

Agathe Fontain

Lars Poulsen

Jens Napaattooq

Kuno Fencker
